

OV KSČM DOMAŽLICE

Mašínové – omyl a hanba „třetího odboje“ i klíč k nečasovským reformám

Karel Růžička (HaNo 25. 10. 2010)

Případ skupiny bratří Mašínů víří českou politiku. Odstartoval legislativu k uznání tzv. třetího odboje a - ve světle slov a činů řady pravicových politiků - je »vlajkovou lodí« tohoto snažení.

Cesta k listopadu 1989 je důkazem, že násilí a la Mašínové bylo neúčinné a nepodílelo se na pádu režimu. V prvních letech po r. 1948 si násilí vyžádalo na obou stranách celkem stovky obětí, ale kolaps systému nepřineslo, utichlo a dalších 85 % trvání státu řízeného KSČ byl boj státní moci s vnitřní a zahraniční opozicí veden víceméně bez hrubého násilí. Navíc násilí Mašínů aj. se v 50. letech stalo částečným vysvětlením pro represe režimu. Odpor lidu k násilí doložil i 17. listopad 1989, kdy širokou veřejnost rozhýbala až zpráva (byť pak vyvrácená) o smrti Martina Šmída. Z vlivů mimo státní a stranické sféry měla na kolapsu režimu daleko větší vliv činnost disentu, katolické církve, stanic Svobodná Evropa, Hlas Ameriky, BBC a Radio Vatikán a ekonomické a politické schopnosti Západu apod., než Mašínovic skupina, jež je až na chvostu.

Aby atentáty politicky působily, musejí existovat patřičné podmínky. Vražda Alda Mora členy Brigate Rosse překazila r. 1978 rozvíjející se vztahy italských křesťanských demokratů s komunisty. Masakr na boloňském nádraží r. 1980 udržel v Itálii napětí. Atentát na Reinharda Heydricha r. 1942, následující heydrichiáda a vypálení Lidic a Ležáků s celkem více než 2300 oběťmi spolu se vznikem 1. československého samostatného praporu v Buzuluku a přeběhnutím slovenské jednotky kpt. Jána Nálepky k partyzánům zapůsobily tak, že v srpnu britská vláda a v září gaullistická Francie po letech úsilí našeho exilu odvolaly podpis pod Mnichovskou dohodu, resp. ji prohlásily za neplatnou, a v říjnu vláda USA definitivně uznala exilovou vládu. Po mašínovských vraždách nic podobného nenastalo.

Jozef Gabčík, Jan Kubiš a další parašutisté mohli zabít řadu německých vojáků a činitelů, ale zaútočili až na toho v protektorátu nejvyššího. Mašínové se takovému útoku obloukem vyhnuli. Úvah o odstranění nejvyšších předlistopadových představitelů, jako byl jejich plán atentátu na Klementa Gottwalda tak vyzdvihovaný Ústavem pro studium totalitních režimů, zaznělo v českých a slovenských hospodách za 40 let na tisíce. Přitom to bylo plánování aktu, který by nic nezměnil, neboť gottwaldovské jádro vedení KSČ bylo početné a pevné, takže odstranění lídra by je nerozbito (což smrt Gottwalda potvrdila). Dokládá to dětinskost politického uvažování Mašínů. O ekonomickém efektu jejich činnosti (odmyslíme-li loupeže peněz a zbraní) si lze udělat představu z faktu, že zapálených 11 stohů představovalo promile či méně než promile z počtu stohů v Československu, takže na celkovou bilanci mělo vliv menší než počasí.

Jejich babráctví dokazuje i odchod do emigrace. Přes hranice přešly ilegálně stovky lidí, nemálo opakovaně, aniž by použily zbraň. Mašínové z toho ale udělali krvavé drama. Ti, kteří vyzdvihují Ctirada a Josefa Mašíny, by se měli zeptat stovek československých vojáků sloužících v armádách západních Spojenců, proč zůstali v republice a proč ti z nich, kteří emigrovali, tak učinili bez násilí, nebo jen s vynuceným násilím. Nepochybně mohli cestu za hranice ověřit smrtí pohraničnicků, ale neučinili tak. Že by těmto válečným hrdinům chyběla odvaha? Nebo jim nechyběla profesionalita tajně prchajících vojáků, nebo úcta k životům nevinných? Zeptejme se zbylých účastníků druhého odboje, jaké vidí podmínky a meze pro takové zabíjení. Stálo by také zato vědět, jak se tehdejší exil díval na vraždění řadových policistů a civilisty.

Členové skupiny bratří Mašínů prováděli svoji činnost tajně více let. Vedli dvojí život: oficiální spořádaných občanů s deštníkem stranického členství blízkých příbuzných nad sebou, a utajený protirežimních bojovníků. O co je rozhodnutí k anonymním akcím, navíc pokryteckým, odvážnější než rozhodnutí Jiřího Hájka, Václava Havla, Zdeňka Mlynáře, Jana Patočky, Petra Uhla a dalších disidentů, kteří opakovaně otevřeně vstupovali do střetů se státní mocí? Je faktem, že - jak pravil i disident Pavel Bratinka v knize Viděno deseti - odpůrcům režimu se později již nedostávalo následků jako v 50. letech, ale také neklesali k násilným, mašínovským metodám. Odvaha nechyběla a nechybí desítkám tisíc lidí, i když je výrazně jiné riskovat hlavu,

vězení, nebo jen nelibost šéfů, postavení a životní úroveň. Stejně tak je ale vážít, kolik odvahy je třeba k tomu, být větším či menším vyděděncem a kolik k tomu, aby člověk »překročil Rubikon« a z tepla stability, nebo i vážené pozice vystoupil proti mocným a riskoval skluz za hranu nepřátel režimu.

Premiér Petr Nečas Milana Paumera na jeho pohřbu označil za odvážného a rovného člověka, předseda Senátu Přemysl Sobotka tam mašínovcům přisoudil - s ohledem na studenou válku - právo na ozbrojený odpor. Proč ale Paumer setrval s křiváky, kteří své akce začínali obelháním policistů ochotných pomoci, podřízli spoutaného a omámeného člověka a další dva zastřelili ranami do zad? Nebo je nečasovskou odvahou a rovností zbabělost a podvod? Sdělili Mašínové přepadeným, že bojují s režimem a dali jim možnost volby, zda bránit režim, či pomoci »odboji«? Co by dělal Nečas, Sobotka, ale i kdokoli jiný, při přepadení? Že by nebránil sebe a svůj nebo firemní majetek? Majetku se ale dovede asi většina z nás vzdát bez odporu, uzná-li pádnost důvodů. Omlouvání Mašínů, že se chtěli zbavit svědků, či tím, že se přepadení tak vyvinula, znamená výzvu k propuštění řady zlodějů, lupičů a násilníků. Také oni plánovali »jen« krádež, loupež či znásilnění, ale náhle přišel majitel, přepadený(á) se na ně tak nějak zahleděl(a) a »co oni už měli dělat«? Kromě těchto »nešťastně vyvinutých« případů je zde však i zavraždění východoněmeckého policisty Ctiradem Mašínem do značné míry z potěchy nad dobrou muškou.

Je rovněž zářející, že druhý nejvyšší představitel ČR netuší, jaký je rozdíl mezi válkou »studenou« a »horkou«, za níž by jeho tvrzení bylo pochopitelné. Pokud Přemysl Sobotka aspirující na prezidentský stolec na něj zasedne, jak bude o tak odůvodněných žádostech o milost rozhodovat? Nebo se stane osobou, která jednomu dá a druhému nedá?

Nakolik museli Mašínové a spol. projevít odvalu v boji proti německým okupantům, proti pouonorovému režimu a za války ve Vietnamu? Jakou váhu měly dobrodružná povaha, charakter, politické přesvědčení a jaké to bylo přesvědčení? Zatímco desítky tisíc Američanů trpí syndromem vietnamské války, milióny proti ní protestovali, pro Paumera to bylo něco jako »nejlepší léta mého života«. My-Lai, tyto několikanásobně početnější a zvrácenější vietnamské Lidice; množství svržených bomb jako za celé 2. světové války; napalm dodnes netvořící lidské plody; 3,5 milionu, ale možná také až 6,5 miliónu mrtvých... Právě na válčení ve Vietnamu Paumer, jak přiznal, nejraději vzpomínal.

Topolánek, Nečas, Sobotka aj. v zaslepenosti nejsou s to dohlédnout, jakého džina pustili z láhve. Přihlásili se k zásadě, že zvýšení kvality jejich vlastních životů, jejich osobní svoboda, nějaká stránka z vějíře momentů života, je více, než samotný celý život cizích, náhodných lidí. Mají Topolánek, Nečas, Sobotka a comp. mez, kdy si řeknou: tak tolik mrtvých mi už za to nestojí?

Vyzdvihování Mašínů je ale zbytečné, pravice má stovky válečných pilotů, kněží, podnikatelů, intelektuálů, kteří projevíli statečnost při útěku přes hranice, ve vězeních a prokázali - na rozdíl od Mašínů - i intelekt. Glorifikace lidí typu Mašínů zastíňuje osobnosti typu Ferdinanda Peroutky a pravice jako celek se kvůli Mašínům zbavuje možného morálního kreditu. Třeba ale část pravice podvody, loupeže a vraždění za neetické nemá. Ještě, že zbytek pravice má Václava Klause, jenž sice má na triku premiérování v dobách masívního tunelování a jiných podvodů, avšak vyznamenat mašínovskou krvavost se vzpírá.

Zatímco většina lidí zabrzdí své touhy a pudy, když jde o život ať jejich či cizí, pro nečasovce bude platit z jejich vlastní vůle, kvůli jejich neúctě k životu nevinných, jiný mravní imperativ. Ne nepodobný »vyššímu principu mravnímu«. Lze jen doufat, že se nenajde nikdo, tím spíše s levicovou rétorikou, kdo by klesl tak nízko jako nečasovci a dal jim zakusit jejich vlastní, vraždy legitimující etické normy. Rozumní vědí, že cejch vrahů je těžký, nesmazatelný a jeho stín se měří na desetiletí. Po šikmé ploše se dolů sklouzne lehko, ale vyhrabat se zpět je dřina bezmála sisifovská.

Topolánek byl prý pro svou aktivitu v SSM přezdíván praporečník a též Nečas na škole v SSM fungoval. O Sobotkově protisocialistickém odporu nic známo není - možná, že občas v Liberci alespoň plivl směrem na Prahu, možná se odvážil i na Moskvu. Co tato trojka ví o odvaze?

Konání Topolánka, Nečase, Sobotky nemusí být jen zpozdilým bojem po bitvě. Není také útokem na zásluhy disentu? Určitě je však útokem na každého, kdo ví, že svobodu a demokracii nelze nadekretovat, že v ně musejí být lidé přesvědčeni. Zmíněná trojice si musí vybrat: buď vyzdvihovat autoritativní, násilné jednání Mašínů, nebo demokratismus a humanismus, dejme tomu Masarykův. Obojí zároveň nelze.

Třaskavé mašínovské akce mohou vystrašené lidi rychle kamsi vrhnout, ale dlouhodobě je přesměřovat si žádá je opakovaně v klidu stavět před alternativy, rozhodování, promyšlení možností. Disent roky kladl lidem otázky, až mu kývli, a ani fakt, že dnes realita není to, co hlásal jako alternativu, názor lidí zatím nezvrátil.

Oslavování mašínovců odhaluje, že nečasovskými nástroji jsou strach, podvod, agresivita a přehlížení cizích životů, natož potřeb a zájmů. Jaké principy pak může obsahovat důchodový systém a la Vladimír Bezděk? Mašínovci uloupené peníze neužili jen na realizaci své ideje, nýbrž i pro vlastní potřebu. Koupě motorky apod. pro jízdy na akce a pro přesun k hranicím je pochopitelná, ale gauč se na útěk za hranice nebere. Jak vyvrátí nečasovci podezření, že chtějí využít penzijní reformy k odklonění penězovodů z veřejné sféry, z kapes důchodců na soukromá konta majitelů správcovských společností penzijních fondů? Nečasovské zdravotnictví, sociální a penzijní systém - jak už záměry dokládají - stojí na podvodu, strašení občanů a jejich oškubání ve prospěch autorů reforem. Stejně jako Mašínové šíří ve společnosti klima strachu, aby naklonili občany k hledání alternativy, nechť je jakkoli nepotřebná a pochybná. Současně v konkrétních případech problémů - stejně jako Mašínové, kteří nejprve policisty vylákali ze služeben - lákají Nečas, Kalousek, Bezděk aj. občany sladkými kecy o penzích, zdravotní péči ap. Stejně jako Mašínové proklamují jakousi ideu - soukromých penzijních fondů, léčebných standardů, soukromého zdravotnictví a zdravotních pojišťoven, které však organizátorům umožní totéž, co udělali s kořistí Mašínové: použít část na boj/penze, resp. zdravotní péči/ a část do vlastní kapsy. Nebude to však už pouze pohovka.

Že penzijní či zdravotní systém mohou skončit bankrotem? Že výsledkem budou ožebračení důchodci a zaměstnanci spořicí na důchod? Že nemocným se nedostane péče lege artis, tj. dle nejvyššího současného lékařského poznání, ale jen dle jakéhosi lacinějšího standardu? Stejně tak, jako mašínovce trápil osud jejich obětí, neznámých lidí, bude Nečase, Sobotku apod. trápit osud občanů ČR, a to nejen důchodců a pacientů?

Každý národ má vládu, jakou si zaslouží. Každá vláda si vybere hrdiny, jaké chce. Každá vláda vypovídá o kvalitách, morálce, intelektu a schopnostech jak těch, co ji volili, tak i těch, kteří byli proti ní. Vybraní režimní hrdinové však vypovídají už jen o vládě. Kolik jich vstane a padne s vládou? Čím nadčasovější vzory režim uctívá, tím roste jeho šance na trvání. Jakého trvání mohou mít však vraždící vzory?